

ger av medlemmer, da utmeldelser ifølge selskapets lover § 4 skal foregå skriftlig. Det heter nemlig her: «Hvis ikke årspengene er innbetalt til selskapets kasserer innen 1. oktober, blir de å innkassere ved postoppkrav med tillegg av omkostninger. Utmeldelse av selskapet skjer skriftlig og gjelder fra årets utgang».

Vi vil følgelig be om at alle som ønsker at deres medlemskap skal opphøre, sender oss noen ord om dette. I motsatt fall bedes årskontingenten — *kr. 5,00* — sendt Det norske myrselskap, adr. Rosenkrantzgt. 8, Oslo, innen årets utgang. Postgirokonto nr. 133 38 kan også benyttes.

Kassereren.

MYRENE I BOLSØY HERRED.

Av konsulent Osc. Hovde.

Bolsøy herred i Møre og Romsdal fylke ligger på sørsiden av Moldehalvøya i ytre Romsdal. Geografisk betegnet ligger herredet på 62° nordlig bredde, mellom 43 og 51 min., og lengden er fra 2° 54' til 3° 42' vest for Oslo meridian.

De tilgrensende herreder er i nord Fræna og Øre, i øst Øre og Nesset, i sør Veøy og Vestnes og i vest Nord-Aukra.

Det meste av herredet ligger på fastlandet rundt Fannefjorden, som er 20 km lang og går omtrent rett øst—vest. I den sørvestre del av herredet finnes noen øyer, hvorav Bolsøya, Sæterøya og Hjertøya er de største. Grensene mot Fræna, Øre, Nesset og Veøy dannes av betydelige høydedrag på opptil vel 1000 m (Skåla). Fra disse høyder er det til dels bratte lier ned mot Fannefjorden hvor liene går over i en oftest smal strandflate med tydelige terrasser. Det er på terrassene langs fjorden at det meste av herredets dyrkede jord ligger.

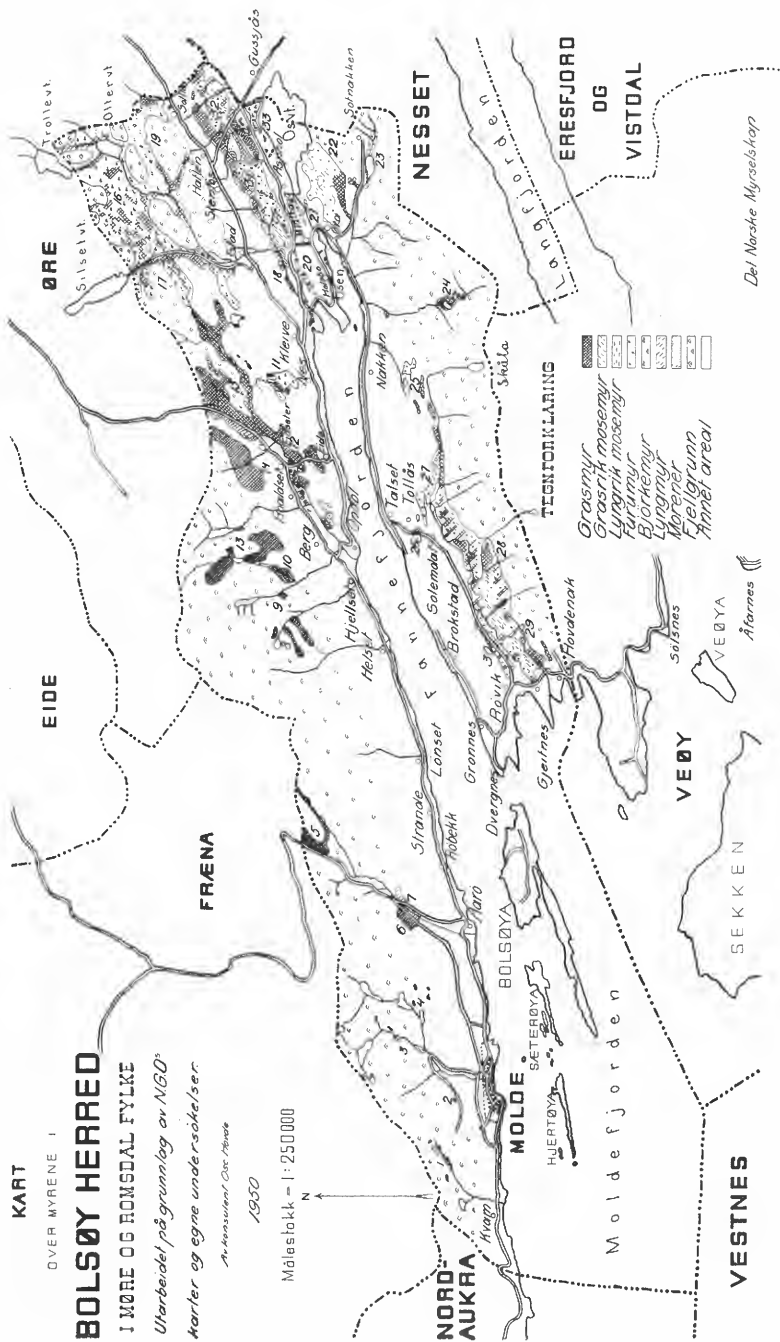
Herredet har imidlertid flere brede dalstrøk hvor lite eller intet av jorden er dyrket fordi grunnen for en vesentlig del er dekket av myrstreknings, som her tidligere har vært lite skattet som dyrkingsjord.

Bolsøy er 270,66 km² stort og har en heimhørende folkemengde på 6.572 personer (iflg. folketellingen av 1946). Landarealet er 265,00 km². Herav utgjør ifølge Jordbrukstelingen av 1938*): Dyrket jord 14.990 dekar og dyrkbar jord 21.871 dekar, hvorav 6.447 dekar er oppgitt å være myr. Det produktive skogareal utgjør 86.805 dekar, hvorav 53.012 dekar er barskog og 33.793 dekar lauvskog.

I den vestre del av herredet ligger Molde by med 3.229 innbyggere.

Fjellgrunnen består for en vesentlig del av grunnfjellsbergarter. Det er her skifrige gneiser som dominerer, men det finnes også en del granitt. Flere steder forekommer pegmatittganger. Det

*) Resultatet av Jordbrukstelingen i 1949 er enda ikke offentliggjort.

er forskjellige slags bergarter som har sprenget seg ut mellom gneislagene.

De løse jordlag dekker det meste av fjellgrunnen. De tungt forvitrelige grunnfjellsbergarter har gitt opphav til lite av steddannet forvittringsjord. Men det finnes en del skredjord under de bratte linene. Det er imidlertid morenejorden som er mest utbredt. Denne er sterkt blandet og ofte storstenet. Dessuten finnes en del sedimentær sand- og leirjord, særlig i de lavere strøk, for leirjordens vedkommende under den marine grense, som ligger på 80 til 100 m høyde over havet. Mineraljordene er ofte dekket av et myrjordlag, og det er myrene som danner de største skogbare jordaraler i Bolsøy.

Inventering av myrene i Bolsøy er utført sommeren 1949 av Det norske myrselskap ved Ole Lie og Osc. Hovde, etter samme plan som ved tidligere myrinventeringer.*)

Myrarealet er for en vesentlig del bestemt i terrenget ved skritting og måling. Til støtte er brukt N.G.O.'s originalkopier i mst. 1 : 50 000 og myrene er innlagt på et slikt kopi. Kartmaterialet er imidlertid gammelt og meget ufullstendig, og dette har vanskeliggjort arbeidet en del. Det er utarbeidet et særskilt oversiktskart hvor myrene er innlagt. Dette kart er her reproduisert i målestokk 1 : 250 000. For myrer mindre enn ca. 5 dekar, som ikke er inntegnet på kartet, er det gjort et skjønsmessig tillegg i arealet.

Herredets samlede myrareal er 29.500 dekar. Det utgjør 11,13 % av landarealet. Pr. innbygger blir det 5,75 dekar myr. Bolsøy er således et forholdsvis myrrikt herred.

Av myrarealet er 42,3 % grasmyr (vesentlig myrull-bjønnskjeggmyr, men det forekommer også noe starrmyr), 9,4 % mosemyr (vesentlig grasrik), 15,5 % furumyr, 31,8 % bjørkemyr og 1,0 % lyngmyr.

Myrene er inndelt og beskrevet i 33 mest mulig naturlig avgrensede områder. Hertil kommer en hel del småmyrer.

Myrenes høyde over havet varierer fra 5 til ca. 400 m. En inndeling av arealet etter høydenivået viser at ca. 47 % ligger i mindre enn 100 m høyde, ca. 15 % i 100—200 m høyde, ca. 24 % i 200—300 m høyde og ca. 14 % i mer enn 300 m høyde.

Dybden av myrene varierer nokså meget, men bare 4 boringer av 2226 viste over 5 m dybde. Derimot er 2—3 m nokså vanlig innen flere områder, men gjennomsnittsdybden for samtlige boringer er mindre enn 1 m.

Undergrunnen er vanligst grus eller sand, som ofte er noe steinfull. I enkelte tilfeller er det påvist leirundergrunn og unntagelsesvis ligger myrene direkte på fjell.

Av jordprøver til støtte for bedømmelsen av myrenes dyrkingsverd er tatt i alt 58, nemlig 33 fra grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen,

*) Jfr. Aasulv Løddesøl: Det norske myrselskaps myrinventeringer, Medd. fra D. N. M. 1941, side 71—90.

8 fra grasrik mosemyr, 11 fra furumyr og 6 fra bjørkemyr. Av samtlige var 39 vel formolda, 16 noenlunde vel formolda og 3 svakt formolda. Prøvene er analysert ved Statens Landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim. Volumvekten varierte i vannfri tilstand fra 102 til 264 g pr. l. Dette var således «tunge», tørrstoffrike prøver, selv for mosemyrenes vedkommende. pH-verdiene varierte nokså meget til å være myrjord, nemlig mellom 4,40 og 6,25. Askeinnholdet var nokså forskjellig, det varierte fra 1,8 til 41,4 %, gjennomsnittet lå på 8,43 for samtlige prøver. Både kvelstoff- og kalkinnholdet varierte en del. Særlig ga dette seg utslag i mengden pr. dekar til 20 cm dybde.

Når det gjelder innholdet av mikronæringsstoffene kopper, mangan og bor som også er undersøkt i prøvene, så ble det for de fleste prøvers vedkommende påvist svært lite eller ingenting med de analysemetoder som er brukt. Av kopper ble det ikke påvist noe i 54 prøver og i gjennomsnitt bare 0,06 mg/kg i 4 prøver. I 22 av prøvene ble det ikke påvist mangan, mens de øvrige 34 prøver i gjennomsnitt inneholdt bare 0,37 mg/kg. For borets vedkommende er forholdet at det i 27 prøver ikke ble påvist bor, mens gjennomsnittsinnholdet i de resterende 31 prøver var 0,01 mg/kg.

Myrene i Bolsøy er med andre ord meget fattige på de nevnte mikronæringsstoffer, som følgelig bør tilføres i tilfelle myrene dyrkes.

En gjennomsnittsberegning av analysene (unntatt mikronæringsstoffene) for de enkelte myrtyper viser:

Myrtype	Antall prøver	Volumvekt	Aske, %	N, %	CaO, %	Pr. dekar til 20 cm. dybde	
						N, kg	CaO, kg
Myrull-bjønnskjeggyrer	33	159	7,8	2,43	0,25	773	80
Grasrike mosemyrer . .	8	140	3,5	1,62	0,33	454	92
Furumyrer	11	156	10,9	2,04	0,20	636	62
Bjørkemyrer	6	180	12,8	2,33	0,36	839	130

For hvert prøvested er det foretatt noenlunde fullstendig vegetasjonsbeskrivelse i marken. I tabell 1 er det anført hvor mange prosent av prøvestedene hvor de forskjellige planteslag er notert for hver av de fire myrtyper som det er tatt prøver fra.

For å få sikker bestemmelse av mose- og lavartene ble det tatt ut en del vegetasjonsprøver til mikroskopiske undersøkelser. Prøvene viste seg å inneholde:

Fra grasmyr av myrull-bjønnskjeggyrtypen: *Sphagnum papillosum*, *S. tenellum*, *S. nemoreum*, *S. compactum*, og i en av prøvene fantes *Rhacomitrium lanuginosum*.

Fra grasrik mosemyr: *Sphagnum papillosum*, *S. tenellum*,

Tabell 1. Vegetasjonen på prøvestedene angitt i hyppighetsprosent.

Planteslag	Myrtyper			
	Myrull- bjønnskjegg- myrer	Grasrike mosemyrer	Furu- myrer	Bjørke- myrer
	Antall prøver			
	33	8	11	6
Bjønnskjegg	88	100	73	100
Torvmyrull	85	87	64	33
Duskmyrull	42	0	18	66
Rome	88	75	27	100
Kvitmyrak	12	12	0	0
Stjernestarr	33	37	9	0
Småstarr	12	0	9	0
Flaskestarr	3	0	0	16
Gulstarr	0	0	0	16
Blåtopp	85	12	36	83
Gulaks	0	0	0	33
Røsslyng	42	62	90	33
Klokkelyng	24	0	73	0
Kvitlyng	12	50	55	16
Blåbær	9	0	73	16
Tyttebær	9	0	73	33
Tranebær	3	75	44	0
Pors	60	12	27	0
Dvergbjørk	6	12	0	0
Tepperot	12	0	0	66
Bukkeblad	3	12	0	0
Jåblom	3	0	0	16
Multer	3	12	0	0
Soldugg	6	75	0	16
Myrklegg	6	12	0	0
Myrfiol	3	0	9	33
Furu	0	0	100	0
Bjørk	0	0	0	100
Einer	0	0	9	0
Kvitmoser	39	100	55	33
Gråmoser	9	25	18	0
Brunmoser	3	0	0	50
Forskjellige lavarter .	6	63	27	0

S. magellanicum, *Dicranum Bergeri*, *Ptilidium ciliare*, *Cladonia ran-
geferina* og en *Cladonia* av *grasiostypen*.

Fra furumyr: *Sphagnum papillosum*, *S. tenellum*, *S. magel-*

lanicum, *S. nemoreum*, *Ptilidium ciliare*, *Rhacomitrium lanuginosum* og *Cladonia uncialia*.

Av brenntorvmateriale er det uttatt 5 prøver til analyse (tabell 2).

Tabell 2. *Prøver av brenntorvmateriale fra Bolsøy herred.*

Prøve nr.	Myr nr.	Volumvekt, g/dm ³	Aske, %	Sammenholdsgrad	Brennverdi i kalorier		
					Vannfri	Med 25 % vann	
						pr. kg	pr. l.
1	8	883	7,4	1,5 ÷	5180	3522	3110
2	12	562	3,0	1,5	5796	3971	2232
3	12	816	6,7	1	5040	3415	2787
4	29	581	5,1	1 ÷	5572	3809	2213
5	31	718	2,6	1	5376	3655	2624

Volumvekten er noe lav, iallfall for 2 prøvers vedkommende. Askeinnholdet er i høgste laget for 2 av prøvene, men sammenholdsgraden er god. Brennverdien er stort sett middels pr. vektenhet, men lav pr. volumenhet.

Den nåværende utnyttelse av myrene i Bolsøy er vesentlig som naturlig beite. Dessuten stikkes litt brenntorv. Som naturlig beite er en del av myrene bra. Særlig gjelder dette grasmyrene og bjørke-myrene i de høgereliggende strøk.

Den fremtidige utnyttelse bør for en stor del bli kultivering til eng og beiter. Av hele myrarealet har over det halve fått dyrkingsverd 3 eller bedre og vel $\frac{1}{3}$ er gitt dyrkingsverd 3—4. Av resten er 400 dekar brenntorvmyr med 340.000 m³ råtorv (tabell 3), og det øvrige vil i fremtiden best kunne nyttes som naturbeite og delvis som plantemark.

Feltvis beskrivelse av myrene i Bolsøy.

De enkelte større myrområder skal her omtales særskilt i rekkefølge, stort sett etter numrene på kartfigurene.

I fjellområdet nordvest og nord for Molde ligger noen spredte myrer (kartfig. nr. 1—3) på tilsammen ca. 180 dekar. Vel det halve av dette er grasmyr, vesentlig av myrull-bjønnskjegtypen og det øvrige er grasrik mosemyr.

En del myrflekker av lignende typer finnes også i skogen øst for Øverlandsvatnet (kartfig. nr. 4). Alle disse myrer ligger i 200—300 m h. o. h. De er 1—2 m dype og har grusundergrunn. Det finnes litt brenntorv hist og her, men ellers kan myrene brukes til beiter.

Tabell 3. *Oversikt over brenntorvmyrer i Bolsøy.*

Myras navn eller beliggenhet	Myrer med brenntorv		Gjen- nom- snitts- dybde i m	Brenn- torv- lagets midlere tyk- kelse i m	Masse i m ³ (råtorv)	Under- grunn	For- torv- ings- grad etter v. Post
	Total areal, dekar	Brenn- torv- areal, dekar					
Nord for Hjelseth . .	380	140	1,0	0,5	70.000	Grus	7—8
Mellom Eide og Eidsæter	585	200	1,8	1,0	200.000	Sand	6—7
Nordvest for Roaldset	460	50	1,6	1,0	50.000	Sand	6—7
Øst for Røvik	220	20	1,8	1,0	20.000	Grus	6
Sum	1645	400			340.000		

På Skaret (kartfig. nr. 5) er det ca. 250 dekar omtrent sammenhengende myr i 150—180 m h. o. h. Ca. 100 dekar er starrmyr og det øvrige er myrull-bjønnskjegmyr med litt lyngmyr. Dybden er opp til 1,8 m, men de fleste boringer viste fra 0,5 til 1,0 m. Undergrunnen består av grus og stein. Det øverste torvlag er noenlunde vel til vel formolda. Fortorvingen i dypere lag er omlag middels (H5—H6). Her er det derfor ikke nevneverdig av brenntorv. Myra har jevn overflate og er svært flat, så det kreves en lang kanal for å få tørrlagt feltet. Dyrkingsverdet er satt til 3—4 og myra bør fortrinnsvis nyttes til beiter.

I Aarødalen (kartfig. nr. 6—7) er det et par myrfelter ved vegkrysset. Høgden over havet er 100—130 m og myrtypen er grasmyr av myrull-bjønnskjegtypen nord for riksvegen og lyngmyr på sørsiden. Hele arealet er 350 dekar, hvorav 200 dekar er grasmyr og resten er lyngmyr. Dybden er omkring 0,5 m og opp til 1 m eller der omkring. Undergrunnen er stort sett grus, men nord for vegen er den noe leirblandet. Dyrking er påbegynt nord for vegen. Myra har jevn sørvesthelling og gode dreneringsforhold. Dyrkingsverdet er satt til 2—3 nord for vegen og 3 sør for vegen.

Nord for Hjelset (kartfig. nr. 8, 9 og 10) er det flere myrer på til sammen 380 dekar i 280 til 390 m h. o. h. Alt er grasmyr, vesentlig myrull-bjønnskjegmyr, og bare en mindre del er starrmyr. Dybden er fra 0,5 til 1,3 m til grus- eller fjellundergrunn. Her er det regnet med 140 dekar brenntorvmyr med 0,5 m brenntorvlag (tabell 3). Torven er av god kvalitet. For øvrig vil myrene her på grunn av sin høge beliggenhet sannsynligvis ikke bli dyrket.

Nord for Nes (kartfig. nr. 11) er det et omtrent sammenhengende myrområde på ca. 400 dekar. Omtrent $\frac{3}{4}$ av arealet er bjørkemyr og resten er myrull-bjønnskjeggyr. Høgden over havet er fra 150—170 m. Dybden er for det meste omkring 1 m og undergrunnen består av grus. Formoldingen er god og dreneringsforholdene bra. Dyrkingsverdet er satt til 3—4.

Mellom Eide og Eidsæter (kartfig. nr. 12) ligger landskapet i 50—90 m h. o. h. Her er en rekke myrer som henger nesten sammen, det samlede areal er ca. 585 dekar. Storparten av myrene er myrull-bjønnskjeggyr, men små flekker er starrmyr, grasrik mosemyr og lyngmyr. Dybden er opp til 2,5 m og undergrunnen består av grus og sand. Det stikkes en del brenntorv her, arealet av brenntorvmyr er 200 dekar med 1 m torvlag (tabell 3). Myrene er for det meste godt formolda og har bra dreneringsforhold. Dette er god til noenlunde god dyrkingsmyr (D 2—3).

Nordvest for Roaldset (kartfig. nr. 13) er det ca. 460 dekar myr i 200—400 m h. o. h. Alt er myrull-bjønnskjeggyr. Her er det 50 dekar brenntorvmyr med 1 m torvlag. Ellers er dette noenlunde god eller mindre god dyrkingsmyr, men høgden er stort sett for stor til at myra vil bli dyrket.

Nordøst for Roaldset (kartfig. nr. 14) er det 320 dekar myrull-bjønnskjeggyr i 100—180 m h. o. h. med dybder opp til 2,8 m til grus- og sandundergrunn. Her er det gode hellings- og avløpsforhold og dyrkingsverdet er satt til 3—4.

Nordøst for Eidsæter (kartfig. nr. 15) er det store myrarealer langs østsiden av vegen og i et dalføre som strekker seg østover mot Istad. Myrenes samlede areal er nærpå 1.000 dekar, og myrtypen er hovedsakelig myrull-bjønnskjeggyr. Høgden over havet er 140 til vel 210 m. Dybden er opptil 3,5 m, men 0,5 til vel 1 m er mest vanlig. Undergrunnen er for det meste sand og grus, ofte noe steinfull. Formoldingen er noenlunde god til god, og hellings- og dreneringsforholdene er stort sett meget gode. Hele området under ett kan karakteriseres som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3). Men høgden er jo i største laget for bosetting.

I dalstrøket sør for Silsetvatnet og vest for Oltervatnet (kartfig. nr. 16 og 17) består jordbunnen vesentlig av myr med små, skogklede fastmarkshauger (morener) og snaufjell på toppene omkring. Bunnen av dalen ligger i omlag 180 m høgde, og myrene strekker seg opp til ca. 400 m o. h. Dalen, som er over 6 km lang og 3 km bred, har over 10.000 dekar myr. I forbindelse med Istad kraftanleggs regulering av flere fjellvann er det her opparbeidet veg helt fram til Silsetvatnet. Vest for denne vegen er myrene noenlunde likt fordelt mellom typene myrull-bjønnskjeggyr og bjørkemyr. Øst for vegen er det vesentlig bjørkemyr slik at forholdet mellom grasmyr og bjørkemyr innen hele området blir omtrent som 1 : 5. Typene går imidlertid gradvis over i hverandre så det ofte er vanskelig å fastsette noen

grense. Dyrkingsmessig sett er imidlertid disse to typene her temmelig likeverdige, så det har forsåvidt mindre praktisk betydning med noen skarp begrensing. Dybdeforholdene er temmelig jevne til tross for det store område som det her dreier seg om. Den vanligste dybde er 0,3—0,5 m, rent unntakelsesvis er notert dybder på 1,5—2,0 m. Undergrunnen består av grus og sand, men ofte stikker stein og fjell helt opp i dagen. Myroverflaten er for det meste jevn og uten tuer og praktisk talt uten mosedekke. Myra er vel formolda, men lite fortorva i dypere lag. Det meste av myrene har god sørhelling og avløpsforholdene er de beste. Området har tidligere delvis vært nyttet som slåttemark, men brukes nå vesentlig som storfe- og sauebeite. Men her kunne sikkert med fordel dyrkes, enten det ble til engbruk eller kulturbeiter. Dyrkingsverdet er satt til 3 for ca. $\frac{3}{4}$ av arealet og resten til 4.

Nord for Sollia (kartfig. nr. 19) er det ca. 1.200 dekar myr stort sett av samme slag som kartfig. nr. 16 og 17. Også disse myrer passer godt til kulturbeiter.

Øst for Nes (kartfig. nr. 18) ligger flere myrer i bare 10—20 m h. o. h. på begge sider av Istadelva. Det samlede areal utgjør ca. 280 dekar, hvorav det halve er grasrik mosemyr og resten er grasmyr, vesentlig myrull-bjønnskjeggmyr. Dybden er vanligst omkring 1 m og undergrunnen består av grus, sand og til dels leir. Myrene er noenlunde vel til vel formolda, og hellings- og dreneringsforholdene er noenlunde gode. Feltet er karakterisert som god til noenlunde god dyrkingsmyr (D 2—3).

Nord for Holsbø (kartfig. nr. 20) går en lang myrstripe helt fra vegen ved sjøen og opp til Midthaugskaret. Høgden over havet er 5—40 m og hele arealet ca. 180 dekar. Det meste herav er furumyr med noen små flekker starr- og bjørkemyr. Myradybden er fra 0,2 til 2,3 m og undergrunnen består av grus og stein. Formoldingen er ujevn og myra er noe rotfull, men ellers er her gode hellings- og avløpsforhold og feltet kan betegnes som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3).

Øst for Midthaug (kartfig. nr. 21) ligger det ca. 100 dekar myr, hvorav $\frac{7}{10}$ er grasrik mosemyr og $\frac{3}{10}$ er bjørkemyr. Myras høgde over havet er 10—40 m. Dybden er inntil 2 m og undergrunnen består av grus og noen steder av fjell. Myra er noe svakt formolda og har 10—15 cm mosedekke øverst. Dreneringsforholdene er gode og dyrkingsverdet er satt til 3.

Mellom Øra og Sotnakken (kartfig. nr. 22) er det et så godt som sammenhengende myrområde på ca. 1.500 dekar. Av dette er vel $\frac{1}{2}$ grasrik mosemyr og vel $\frac{1}{4}$ furumyr. Resten er myrull-bjønnskjeggmyr. Myra har en høgde over havet av 60—100 m og heller vesentlig mot nord og nordøst. Dybdeforholdene er meget ujevne, idet det er målt dybder på over 5 m, men 1—3 m er dog mest vanlig. Undergrunnen består av grus og sand. Moselaget er oftest 10—12 cm tykt,

unntatt på grasmyra. Under moselaget er myra svakt til noenlunde vel formolda og i dypere lag er fortorvingsgraden H5—H6. Til dyrking er denne myra noenlunde til mindre god (D 3—4).

Ved nedre Sotnakkvatnet (kartfig. nr. 23) er det ca. 200 dekar furumyr med mosemyrbunn. Myra ligger i 180—200 m h. o. h. Dybden er 0,5—2 m til grus og steinundergrunn. Her er stor stein og fjellnabber i dagen. Moselaget er 10—15 cm og derunder er myra noenlunde vel til vel formolda. Helligs- og avløpsforholdene er bra for det meste av myra. Dyrkingsverdet er satt til 4, dvs. mindre god dyrkingsmyr.

I Bårdalen (kartfig. nr. 24) er det 140 dekar myr i flere mindre flekker. Av arealet er vel det halve myrull-bjønnskjeggmyr og resten furumyr. Høgden over havet er 130—300 m. Dybden er 0,4—1,0 m og undergrunnen består av grus. Myrene er nærmest uskikket for dyrking, men det lavestliggende kan kultiveres til beiter.

Sør for Nakken (kartfig. nr. 25) er også myrene sterkt oppdelte. Her er det i alt ca. 200 dekar myr i 100—190 m h. o. h. Dybden er vanligvis 1—2 m til grusundergrunn. Myrene er karakterisert som noenlunde god til mindre god dyrkingsmyr.

Tollåsmyrene (kartfig. nr. 26 og 27) ligger i 30—60 m h. o. h. sør og øst for Tollås. Hele arealet er vel 1.500 dekar, hvorav $\frac{2}{3}$ er furumyr og resten er myrull-bjønnskjeggmyr. Disse myrer er for det meste grunne, bare 0,2 til vel 0,5 m. Største målte dybde var 1,5 m. Undergrunnen består av sand, grus og stein. Her er lite mose øverst og formoldingsgraden er for det meste 4, altså vel formolda. Myrene er delvis noe tuet og har ujevn og til deis liten helling, særlig på det lavestliggende parti. Dette er stort sett noenlunde gode dyrkingsmyrer.

Solemdalsmyrene (kartfig. nr. 28) strekker seg sør for Solemdalsgårdene fra Tollåsmyrene til Gjeitnesmyrene lenger vest. Myrenes h. o. h. er 10—40 m og hellingen er ofte liten. Myrenes samlede areal er ca. 5.000 dekar. Over $\frac{3}{5}$ er myrull-bjønnskjeggmyr og vel $\frac{1}{5}$ er furumyr, resten er grasrik mosemyr. Myrtypene er sterkt blandet om hverandre med fastmarkspartier hist og her. Dybden er liten (0,2—0,5 m) på den østre del, men tiltar vestover slik at det på mosemyra ble målt dybder på opptil 3,5 m. Undergrunnen består vesentlig av grus og fin sand. Hvor myra er grunn finnes det her utpregede podsolprofiler. En del av disse myrer har meget svak helling, men dreneringsforholdene er stort sett bra, og de må karakteriseres som noenlunde gode dyrkingsmyrer (D 3).

Gjeitnesmyrene (kartfig. nr. 29) henger sammen med Solemdalsmyrene og ligger i 10—30 m h. o. h. Arealet av disse er ca. 1.000 dekar, fordelt med vel $\frac{6}{10}$ på myrull-bjønnskjeggmyr, nesten $\frac{3}{10}$ på grasrik mosemyr og $\frac{1}{10}$ på furumyr. Mosemyra er temmelig dyp, på flere steder over 5 m. For øvrig er dybden oftest 0,5—2 m. Undergrunnen består av grus. Furumyra er noe rotfull og mosemyra har lite fall,

men ellers er dyrkings- og dreneringsforholdene bra. Dyrkingsverdet er satt til 2—4. Her er ca. 20 dekar brenntorvmyr med 1 m torvlag (tabell 3).

Røvikmyrene (kartfig. nr. 30) utgjør ca. 220 dekar og ligger i 30—40 m h. o. h. på nordsiden av vegen fra Røvik til Solemdal. Vel halvparten er myrull-bjønnskjeggmyr og det øvrige er vesentlig furumyr med småflekker av lyngrik mosemyr. Dybden er opp til 3,5 m og undergrunnen består av grus. Denne myra har lun beliggenhet og gode dreneringsforhold og kan betegnes som god dyrkingsmyr. Her er det litt brenntorv.

Det brede dalføre fra Røvik og Gjeitnes til Tollås, som innbefatter kartfig. nr. 27, 28, 29 og 30 med nesten 8.000 dekar myr og en hel del fastmarksjord, skulle i det store og hele ha gode betingelser som et større bureisingsfelt. Dreneringsforholdene er gjennomgående bra, med fall til elva, som muligens må reguleres en del. Mosemyrpartiene er til dels noe flate og krever forholdsvis sterk kanalisering, og det må opparbeides ny veg på langs etter dalen. Men ellers er de topografiske og klimatiske forhold relativt gode. Over halve myrarealet består av grasmyr, og så vel denne som det meste av furumyra er vel formolda. Også mosemyra er noenlunde vel formolda og kan anbefales dyrket sammen med det øvrige areal. Hele feltet under ett kan karakteriseres som noenlunde god til god dyrkingsjord.

Osmarkfeltet i Bolsøy (kartfig. nr. 31 og 32) er betegnelse for området fra Istadelva til herredsgrensen mot Øre. Feltet utgjør vestre del av eidet mellom Kleive i Bolsøy og Angvik i Tingvoll, en strekning på ca. 24 km. Den del av dette område som ligger innen Bolsøy er 6,5 km langt og 1—2 km bredt. Den vesentlige del herav er udyrket, men dyrkbar jord, og over 3.000 dekar er myr. Det meste av feltet ligger i 20—60 m h. o. h. De dominerende myrtyper er grasmyr (vesentlig av myrull-bjønnskjeggtypen) med 42 %, furumyr med 40 % og grasrik mosemyr med 15 %. Lyngrik mosemyr utgjør 1 % og lyngmyr 2 %. Dybdeforholdene er noe forskjellige, men stort sett er myra grunnest øst for tverrvegen Stenløs—Gussjås. På noen mosemyrpartier sør for Istad måltet dybder på 3—4 m. Men ellers er 0,5—2 m de mest vanlige dybder. Undergrunnen veksler fra fin blåleire til det groveste morenemateriale og noen steder er notert fjellundergrunn. Myrene er omtrent sammenhengende, men her er det også en rekke skogkledte morenerygger, som ofte er temmelig storstenet. Dreneringsforholdene er stort sett gode, men det kreves en del kanaler for å få tilstrekkelig avløp for vatnet. Hvis feltet skal dyrkes må det dessuten bygges veger. En påtenkt omlegging av riksvegen Kleive—Angvik må kunne legges slik at den kan tjene både som bureisingsveg og gjennomfartsveg. Det vestre parti av dette felt (vest for vegen Stenløs—Gussjås) er kartlagt for Møre og Romsdal landbruksksselskap i 1949—50 av Det norske myrselskap. Det er forutsetningen at kart-

leggingen skal fortsette også øst for veggen Stenløs—Gussjås, idet hele feltet er boret for detaljundersøkelse. Som dyrkingsfelt betraktet er Osmarkfeltet blant de beste i Bolsøy. Og myrene kan stort sett betegnes som god til noenlunde god dyrkingsmyr (D 2—3).

Nord for Osvatnet (kartfig. nr. 33) er det ca. 200 dekar myr i flere mindre partier, hvorav vel det halve er myrull-bjønnskjeggyr, og resten fordeler seg på bjørkemyr, furumyr og grasrik mosemyr. Myrene er for det meste 0,5—1 m dype og undergrunnen består av sand, grus og stein. Myrene ligger i sørhelling og kan betegnes som god til noenlunde god dyrkingsmyr (D 2—3).

Av denne kortfattede oversikt over resultatet av myrinventeringen i Bolsøy fremgår at dette er et herred med forholdsvis store fremtidige jordbruksmuligheter.

De klimatiske forhold er gunstige for de vanlige jordbruksvekster og spesielt for rotvekster og grønnsaker. Nedbøren er forholdsvis stor med et årsmiddel på 1.380 mm (Molde 1901—1930), hvorav 356 mm for vekstmånedene mai—august. Normaltemperaturen er forholdsvis høy, (Molde 1901—1930) for året 6,0° C og for vekstmånedene mai 8,3° C, juni 11,3° C, juli 14,2° C, august 12,8° C.

Her er også rike naturlige fjellbeiter som er altfor lite utnyttet, og her er muligheter for opparbeidelse av kulturbeiter for de fleste bruk.

Det dyrkede areal utgjør ifølge Jordbrukstelingen av 1939 i alt 14.990 dekar. Det dyrkbare myrareal utgjør ifølge myrinventeringen ca. 25.000 dekar. Herav ligger imidlertid en del så høgt over havet at det neppe blir tale om å legge det ut til egne bruk med fast busetting. Men i tillegg til myrene kommer så meget dyrkbar fastmarksjord at det sikkert kan forsvares å regne med muligheter for fordobling av herredets dyrkede areal.

Dyrkingsjorden ligger samlet i store felter som betinger rimelige anleggsutgifter til veger og kanaler, regnet pr. bruk. Feltene tilhører relativt få eiere med store arealer på hver eier. Interessen for jordbruk er stigende i herredet, og det finnes eksempler på mønsterdrift. Alle disse faktorer taler for et gunstig resultat av eventuell fremtidig bureising. Når dertil jordsmonnet gir såpass gode betingelser som her er tilfelle, kan opprettelse av nye bruk trygt anbefales.

Når det gjelder større felter så er det særlig to som kan fremheves. Det ene er Osmarkfeltet, som er under kartlegging, og det annet er Solemdalsfeltet. Begge disse felter byr på gode vilkår for bureising. Feltenes samlede areal er ca. 12.000 dekar og de skulle således gi plass for henimot 100 bruk av den størrelsen som tidligere har vært vanlig i distriktet.

I fjellområdet nord for Kleive og Istad er det store felter med god dyrkingsmyr. De topografiske forhold, og da særlig høgden over havet, vanskeliggjør imidlertid vanlig jordbruksdrift. Men det må

likevel kunne finnes en måte å utnytte dette ca. 15.000 dekar store myrområde på, eksempelvis til eng- eller beitebruk.

Med full utnyttning av de naturlige jordreserver vil således Bolsøy kunne bli et av fylkets ledende jordbruksherred.

UTKJØRING AV MYR PÅ MAGER SKOGSMARK*).

Petter Hernes, Sander, har siden 1936 drevet forsøk med å blande torv fra myr på mager furumark i skogen. Forsøkene er ikke drevet fullt vitenskapelig; og vi mangler oppgave over hvor mye utstrøing av torv på mager jord eller skogsmark vil koste. Sjølsagt kan prisene variere sterkt avhengig av hvor lang vei det er på frakt av torven. De forsøk Hernes har drevet har omfattet svært kort transport, idet han har brukt skogsmark som ligger inntil myrene til sine forsøk. I lignende tilfelle mener han det vil være meget lønnsomt å spre torv i skogbunnen.

Forsøkene har gitt overbevisende resultat. Således kan han legge fram tilvekstprøver av gran på prøvemarket. Veksten reagerte året etter torvstrøingen, og tilveksten øket fra 1 mm pr. år i treets radius til 5 mm pr. år gjennomsnittlig i de årene som er gått senere.

Hernes har gitt en redegjørelse for forsøkene til Polyteknisk Forening. Senere er redegjørelsen oversendt lederen for Skogforsøksvesenet på Ås, professor Eide, som har meldt at han finner forsøkene meget interessante, men at han mener kostnaden er en av de vesentligste faktorer og at denne må bringes på det rene. Han har foreslått at forsøkene blir gjentatt med halvdel av den torvmengde Hernes har brukt. Hernes hadde kjørt ut et lag på 10 cm torv, hvilket utgjør hele 100 kubikkmeter pr. dekar.

Vi gjengir Hernes' redegjørelse for forsøkene:

«I 1937 kjørte jeg et ca. 10 cm tykt lag myr på tørr furumo, der furskogen stod så trauvokset at det var et sørgelig syn. Smågrana stod brun og halvtørr.

Jeg har hogd på forsøksfeltet 6 år etter grunnblanding, og resultatet av vekstøkningen synes meg å være over forventning. Den påstående skog og plantingen forandret seg allerede året etter myrkjøringa, og som det fremgår av prøven har furua tendens til å øke veksten år for år, og på grana har jeg målt inntil 75 cm årsskudd.

Til grunnblandingen er brukt øverste lag, altså tuer, moselag osv. fra myra, slikt som må vekk enten en skal produsere brenntorv eller en skal dyrke myra. Dette lag blir — i hvert fall herover — brent eller lempet vekk til ingen nytte, og dette bør det settes en stopper for når det kan oppnås et slikt resultat i skogsproduksjonen som

*) Etter «Glåmdalen» for 19/9—50 tar vi inn ovenstående artikkel som også har interesse for vårt tidsskrifts lesere.